БРАТСТВО КОЛИШНІХ ВОЯКІВ І-ОЇ У.Д. У.Н.А.
СТАНИЦЯ У ВІННІПЕҐУ

1943 *1968*

ПРОГРАМА

СВЯТКУВАНЬ 25-ЛІТТЯ СТВОРЕННЯ І-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ У.Н.А.

СВЯТКУВАННЯ ПІД ПАТРОНАТОМ КУК.

СУБОТА, 11 ТРАВНЯ 1968 РОКУ

ЗАЛЯ РІДНОЇ ШКОЛИ ІМ. М. ШАШКЕВИЧА - 49 ЮКЛИД ВУЛ.
ВІННІПЕҐ – КАНАДА.

Ювілей Дивізії

Даємо цій нашій статті простий, вояцький наголовок. Насправді він повинен звучати "25-річчя створення Першої Дивізії Української Національної Армії", але українська спільнота любить для тієї частини нашої збройної сили коротше окреслення, — так зрештою, як Українських Січових Стрільців називає Усусусами і Дієву Армію Української Народньої Республіки — Петлюрівською Армією. Історики мають свої означення — і вони мусять бути точні. Народ же приймає для того, кого любить, свою власну назву і тому вояків Першої Дивізії Української Національної Армії зве "дивізійниками", а їх частину просто і нескладно: Дивізія.

І саме ця Дивізія відзначує у квітні 1968 року 25-річчя свого створення. Це ж бо 15 квітня 1943 року був проголошений поклик-відозва до Українського Народу, який закликав її синів і батьків творити нову збройну формацію та вказував на ту саму ціль, яка присвічує вже кількасот років всім українським поколінням одне за одним: Боротьбу з віковічним та найгрізнішим ворогом — Московщиною, байдуже в якій формі і колірі.

Не простий час був 1943 року. Це вже був четвертий рік Другої Світової Війни, що охопила була змісця українські землі, чи точніше — західну їх частину, і третій рік кольосального та вийняткового своєю суттю змагу: Двох запеклих ворогів України, — брунатного і червоного, — за те, щоб підкорити собі всю Україну. І змаг відбувався таки на землі України і той та цей ворог був наставлений на якнайбільше винищення її населення та якнайбільшу грабіж її сировин і добра. Мільйонові, заковані у сталь, армії з одного і другого боку зівали вогнем і залишали перед собою, на місці свого постою та за собою одноцілу руїну, яку опісля Український Народ, якби став був господарем своєї землі, міг відбудувати тільки в десятках років найбільш напружених і жертвенних зусиль. І в цій і в тій ворожій армії проти себе стояли під чужими прапорами сини Українського Народу. І ця і та намага-

лася використати всі ще зацілілі сили та запаси України для своєї остаточної перемоги. І в запіллі цієї та тієї сотні тисяч українців примусово, ховаючи біль та ненависть до обидвох наїздників, працювали для послуг своїх у перспективі гнобителів.

Правда, на початках виглядало, що найбільший та найгрізніший ворог України, — на цей раз червона, — Москва дістане смертельний удар. Перспектива такого удару і услід за ним розвалу нової Московської Імперії казала підтримати того ворога, що виглядав на менш жорстокого, безоглядного, запеклого, — і звідси вже в перші дні наступу німецьких армій на Совєти українці зголосили свою готовість взяти участь у цій вирішальній для них боротьбі своєю власною збройною силою. Були логічні сподівання, що участь такої власної збройної сили в боротьбі з Московією дасть після перемоги над нею право Українському Народові на створення своєї власної держави, а власна сила, заправлена в боях і з лаврами побід не дозволить на ніяку іншу розв'язку т. зв. української проблеми в Европі. Німеччина виглядала на тимчасового союзника, раховано на вояцьке побратимство і вояцьке лицарство, яке ще в час Першої Світової Війни вважалося нормальністю та якому край поклали щойно большевицькі орди 1917-23 років.

Але й той союзник, на якого виглядала Німеччина, мав свою логіку. Він слушно дійшов до висновку, що Українська Армія, яка допоможе розвалити Московську Імперію, не вступиться вже із своєї землі, на якій буде одним тілом із своїм народом, та — чи не найважливіше — не дозволить теж нікому, навіть свому побратимові зброї, грабити безкарно українську землю чи робити з неї щось подібне до кольонії. Перемоги над Польщею та державами західної Европи змінили цю логіку у просту буту і політика тогочасної Німеччини після першого удару німецьких збройних сил по СССР, який захитався та затріщав у своїх основах, вирішила, що окуповані нею простори України мають стати "диким полем", призначеним під німецьку кольонізацію та експлуатацію. За тією політикою пішли всі практичні її ходи, — відмова українцям найпростіших прав та змагання винищити їх духово і фізично. Райхскомісар Кох, що почав переводити цю політику в життя в окупованій Україні, був тільки символом її метод, з масовим вивозом працездатної молоді на каторжні роботи до Німеччини, масакруванням українських осель за найменший чи хоч би уявний спротив, грабунком останніх харчових засобів у населення, публічними екзекуціями і десяткуванням усіх, кого вважано за людину з освітою та бистрішою думкою. Роки 1941—1944 вписані в історію України справді чорними і кривавими буквами, це справжні роки руїни і знищення.

Але й німецькі "дуби не виросли до неба" — і в осени 1942 року хвиля воєнних подій повернулася в інший бік, — "непереможні" німецькі армії почали діставати і на Заході і на Сході такі удари, під якими почали відкочуватись взад. На Україну вертався старий і одвічний ворог,

— Москва, скажено люта від дотеперішних невдач та тепер п'яна від перемог над німцями. Вийшовши і посуваючись по українській землі на захід, вона черговою хвилею масакр, розстрілів, грабежі та знущань заливала ці землі, — і перед нею, як колись перед ордами татар, почали тікати всі, хто ще міг і мав куди тікати. Збройний підпільний спротив України, що досі мав проти себе тільки німців, тепер знайшовся в обличчі ще одного, до зубів озброєного ворога: московських комуністів. Стануло гостро питання: Впасти на коліна і здатись на ласку обидвох, — а чи дістати в руки зброю і спробувати з нею відстояти своє право і свою честь.

Так прийшло вирішення. Підбиті німці сховали свою "вищість" і почали формувати національні легіони та частини, спрямовуючи їх на фронт з большевиками. Чи на цьому фронті мало бракнути українців? Чи не треба було рятувати формацією своєї збройної сили тих, що не могли залишитись під совєтською окупацією, тих, що десятками тисяч працювали в Райху та тих, що до них доходили валками втікачів? Чи краще їх залишити на долю-недолю, чи таки краще дати їм кріс у руки і вишкіл модерного вояка?

Здорові міркування перемогли і після основних та довгих розмов з німцями було створене те, що сьогодні звемо Дивізією. До неї слушно пішло все, що було найбільш ідейне духово та найздоровіше фізично. Старі вояки з Армій Визвольних Змагань сформували командну машинерію і скелет організації, хоч і тоді ще німці не допустили українців на вищі старшинські пости. Почалася тяжка вояцька заправа, в якій наші хлопці дивували найкращих військових фахівців своєю поставою, бистрістю, інтелігенцією та бойовими прикметами. Восени 1943 року перші частини Дивізії були вже в боях — і виправдали себе, як не мож краще. З весною 1944 року Дивізію підсунено під фронт на сході, який німці тримали вже останками сил і тут прийшли чергові її бої. В липні Дивізія зустрілася в повному зударі з одвічним ворогом. В половині цього ж липня 1944 року прийшов бій під Бродами, що вписаний в історію Дивізії блискучою сторінкою. Бій не мав шанс стати перемогою: Совєтський вал, зміцнюваний роками з Америки всякою зброєю, і 13-ий німецький корпус, у складі якого була наша частина та який мав ледве 40—50 повзів і ніодного літака, не були рівними партнерами, до того ж німецьке командування, німецький вояк зі своїм підірваним невдачами духом, не були рівними для Дивізії побратимами зброї. Але те, чого доконував і в час цього кількаденного бою і під час прориву оточення українець-вояк Дивізії, чіпляло до її бойових прапорів лавр за лавром його бойовість, відвагу, очайдушність та жертвенність, — прикмети, якими встелена вся історія українського воцтва у віках існування Українського Народу. Дивізія заплатила за цей бій майже половиною свого складу, але вона не програла його.

Далі, коли переглядати історію Дивізії, — а метою цього огляду вона ніяк не є, — прийшли чергою: Створення з решти та запасних частин нової Дивізії, перекинення її на Словаччину і в Югославію, сформування Української Національної Армії, в якій Дивізія стала Першою, врешті перехід Дивізії у полон аліянтів і її табори в Ріміні. Всі ці етапи однакові, коли мати на увазі моральну височину українського вояка Дивізії і вони доповнюють гідно славу Княжого Лицарства, Козацького Війська, Українського Січового Стрілецтва, Української Галицької Армії, Дієвої Армії Української Народної Республіки та неповторної і геройської Української Повстанської Армії, до якої пішли грубі сотки дивізійників, скинувши офіційний німецький мундир.

Останнім етапом у цім ланцузі історичних подій було врешті заснування в 1950 році Братства кол. Вояків Першої Дивізії Української Національної Армії, що має свої станиці сьогодні по всіх країнах вільного світу, де живуть українці.

У перспективі того, що оце сказано, 25-річчя створення Дивізії далеко не є подією виключно вояцтва Дивізії та їх родин і приятелів. Це щонайменш один з ювілеїв Збройної Сили Українського Народу, в літопис якого постання тієї його військової частини ввійшло черговою світлою сторінкою, як доказ бойового духа цього народу та його невмірущої волі жити повним володарем на своїй землі і добитися своєї мети всіми засобами та при кожній нагоді. Кожний вояк Дивізії, — тепер більш чи менш помітний та активний дивізійник, — є тільки одним з тих Синів Української Землі і Українського Народу, які впродовж сторіч готові були і будуть жертвувати собою, своїм зусиллям, здоров'ям, кров'ю і смертю за здійснення Найсвятішої Мети Української Нації, — добитися і закріпити на віки свою Самостійну, Велику і Щасливу Українську Державу.

Дивізійники — сини Українського Народу і не диво, що Український Народ приймає їх вояцьке свято за своє свято.

Анатоль Курдидик

ПРОГРАМА:

1. *ВІДКРИТТЯ* .... Д-р В. Кривуляк

2. *МОЛИТВА.*

3. *ТОСТ ЗА УКРАЇНСЬКИХ ВОЯКІВ* .... М. Маланчук
Голова 141-ої Станиці Канадійського Леґіону у Вінніпеґу.

4. *ВЕЧЕРЯ.*

5. *ЕЛЕГІЯ* .... композитор О. Залеський
Тріо — виконують: Богдан Круцько — гобоя
Радомир Білаш — чельо
Наталка Кривуляк — фортепіяно

6. *ПРОМОВА* .... Полк. Порфірій Силенко
Почесний Голова Крайової Управи Братства І-ої Української Дивізії У.Н.А.

7. *УКРАЇНСЬКОМУ ВОЯКОВІ* .... деклямація
Виконує: Романа Гур, У.К.Ю. при Парох. Св. Покрови, написала — М. Підгірянка.

8. *ОЙ, ЧОГО ТИ ЗАЖУРИВСЯ* — стр. пісня, слова Р. Купчинського, аранж. Я. Ярославенка;
І СНИЛОСЯ — стр. романс, слова і мелодія Л. Лепкого,
аранж. Л. Туркевича, виконує баритон *Яр. Щур*,
при фортепіяно Вірляна Кисілевська-Головко.

9. *ПРИВІТ* .... Всесвітл. о. прелат д-р Василь Кушнір,
Президент Секретаріяту Світового Конґресу Вільних Українців.

10. *ЗАКЛЮЧНЕ СЛОВО* .... О. Загорода,
Голова Станиці Братства І-ої У.Д. У.Н.А. у Вінніпеґу.

11. *ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ.*

ЩИРИЙ ПРИВІТ

З НАГОДИ 25-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ
І-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ У.Н.А.

пересилає

Spruce Valley Foods

915 Main Street **Phone 942-4924**

WINNIPEG 4

ЩИРІ ҐРАТУЛЯЦІЇ

З НАГОДИ 25-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ
І-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ У.Н.А.

пересилає

Harbison Pharmacy

NE-WATT & HARBISON — LEnox 3-5464

Owner: J. ZAROWSKI

КАНАДІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ "ПРОСВІТА", ЖІНОЧЕ ТОВАРИСТВО ІМ. КНЯГИНІ ОЛЬГИ, ВІДДІЛ ЛІҐИ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ, ОБ'ЄДНАННЯ ЖІНОК ЛІҐИ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ, ОСЕРЕДОК СПІЛКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ІМ. ПОЛКОВНИКА У.П.А. О. ГАСИНА - ЛИЦАРЯ У ВІННІПЕҐУ

Вітають

Усіх Членів Братства

з нагоди

Святкувань 25-ліття створення
І-ої Української Дивізії
Української Національної Армії

Високо оцінюємо Вашу активну участь у боротьбі за волю України, в часі другої світової війни, як також Вашу ідейну працю в українському громадсько-політичному житті на еміґрації.

GP

Автографи:

Автографи:

НАЙКРАЩІ ПОБАЖАННЯ
У 25-ТУ РІЧНИЦЮ ПРОГОЛОШЕННЯ ДИВІЗІЇ

з тієї нагоди зложили
на Фонд Інвалідів:

Д-р Р. Бучок	$100.00	Д-р І. Майба	25.00
Д-р Я. Барвінський	25.00	Д-р Є. Колісниченко	25.00
Д-р В. Чубатий	25.00	Д-р П. Судерман	25.00
Д-р З. Матвійчук	25.00	Д-р П. Шельтон	25.00
Д-р В. Кривуляк	25.00	Д-р Т. Снігурович	25.00
Д-р Т. Мучій	25.00	Д-р Р. Лаба	25.00

BEST WISHES
on the 25th Anniversary of the Proclamation of the
Ukrainian National Army

Upon this occasion the following contributions have been donated to the Fund for Invalids:

Dr. R. Buchok	$100.00	Dr. I. Mayba	25.00
Dr. J. Barwinsky	25.00	Dr. E. Kolesnichenko	25.00
Dr. W. Czubaty	25.00	Dr. P. Sudermann	25.00
Dr. Z. Matwichuk	25.00	Dr. P. Shelton	25.00
Dr. W. Krywulak	25.00	Dr. T. Snihurowycz	25.00
Dr. T. Muczij	25.00	Dr. R. Laba	25.00